

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za celo leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto.... 6.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT
NO. 29. — ŠTEV. 29. NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 4, 1920. — SREDA, 4. FEBRUARJA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

NOVA HARLEKINADA PRI SMOJENEGA PESNIKA. ZAPLENIL JE DVE ITALJANSKI BOJNI LADJI

LADJA IN TORPEDO STA BILA NALOŽENA Z OROŽJEM, MU-
NICIJO IN HRANO. — POŠILJATEV JE BILA NAMENJENA
ITALJANSKIM MORNARJEM. — DESET NADALJNJIH ČAST-
NIKOV IN PODČASTNIKOV JE BILO ARETIRANIH. — VELI-
KE DEMONSTRACIJE V TROGIRU.

Trst, 3. februarja. — Italjanski vstaši vodja na Reki, Gabriele
D'Annunzio je zaplenil italjanski torpedni čoln "Orsini" in pomo-
no ladjo "Cita di Roma". Obe ladji sta bili naloženi s hrano, oble-
ko in živili, namenjenimi raznim italjanskim posadkam.
Pluli sta iz Ancone proti Pulju.
Turin, Italija, 3. februarja. — Vojaska oblast je aretirala štiri
radporočnike, pet poročnikov in enega seržanta, ki so bili člani
D'Annunzijsve armade ter so pomagali pri zajetju generala Nigra,
poveljnika 49. italjanske divizije, stacionirane v Istri. Zaprli so
jih, ker so znova prekršili premirno črto.
Rim, Italija, 3. februarja. — Sem se dospela poročila, da je bil
v Trogiru napaden italjanski parnik "Danubia". Prebivalstvo je
prisililo posadko, da je snela italjansko zastavo.
Danes je zborovalo tukaj pet tisoč dijakov. Vsi so se izjavili za
italjanstvo Dalmacije ter so protestirali proti Jugoslovanom.
Zatem so začeli študentje demonstrirati po cestah ter skušali
priti do jugoslovanskega poslanstva, kar jim je pa policija pre-
prečila.

GROF APPONIJI ZASTOPNIKU ASSOCIATION PRESS

GROF APPONYI PRavi, DA JE AMERIKA DOŽIVELA MORA-
LIČNI PORAZ, KO NI MOGLA NIČESAR DOSEČI NA KONFE-
RENCI. — STALIŠČE AMERIKE NI DOSELDNO. — LIGA NA-
RODOV BO POPRAVILA ZLA.

Budimpešta, Ogrsko, 3. februarja. — Ogrska mirovna delega-
cija je sklenila zapustiti Pariz dne 10. februarja. Grof Apponyi, na-
čelnik delegacije se je izrazil napram zastopniku Ass. Press takole:
— Mislim, da smo napravili v Parizu dober utis, a poročim od-
tamt kažejo, da so naši sovražniki zopet na delu proti nam, dočim
manjka nam moči, da bi odgovarjali. Naša glavna prošnja bo ona
za ljudsko glasovanje v spornem ozemlju, za ljudsko glasovanje, ki
bo temeljilo na prebivalstvih kot so obstajala kot je bilo podpisano
premirje, kajti Čehi in drugi so izza onega časa pognali naše ljudi
od tam ter stavili na njih mesto novo prebivalstvo. Mi bridko ob-
čutimo izgubo pomoči Združenih držav na mirovni konferenci. Če bi
bil jaz Amerikane, bi stopil ali bi ne stopil v vojno. Ker pa je en-
krat Amerika stopila v vojno, bi jaz kot Amerikane vedel, da je
moja pravica in moja dolžnost uveljaviti primeren mir. Predsednik
Wilson je zastavil svojo besedo evropskim narodom. Sedaj pa je
Amerika unaknila to besedo ter izjavlja, da se ne briga za usodo
Evrope. To je nedosledno.
Brez ljudskega glasovanja bi mi nikdar ne smatrali svojih me-
ja za določene. Nemčija in mi sami smo sklenili premirje na temelju
narodnega principa predsednika Wilsona. Moralni poraz pomenja
za Ameriko, ko skušajo njeni zavezniki ignorirati ta princip.
Prepričani smo, da bo Liga narodov popravila zla, ki so vsebo-
vana v sedanjih mirovni pogojih. Upam, da bo Liga narodov prak-
tične koristi za ves svet. Vseledetega verujem vanjo kot sem vedno
veroval v vse, kar sem upal doseči.
Mislija, kateri načeljuje brigadni general Andholtz armade
Združenih držav bo odpotovala v Pariz obenem z ogrsko misijo
General Andholtz bo odpotoval v Združene države pričetkom me-
seca marca.

TURKI NAJ KONTROLIRAJO CARIGRAD

Francoski vrhovni poveljnik v
Orientu je proti uresničenju gr-
ških sanj o bizantinskem carstvu.
Pariz, Francija, 3. februarja.
General Sarrail, ki je poveljeval
zavezniki armadam v Orientu
tekem vojne, hoče, da imajo Tur-
ki Carigrad. On nasprotuje aspi-
racijam Grkov, ki hočejo vstano-
viti veliko helensko cesarstvo, ko-
jega glavno mesto naj bi bila se-
danja turška prestolnica.
Potem, ko je obdolžil Grke, da
hočejo vstanoviti bizantinsko ce-
sarstvo v moderni obliki na bliž-
njem iztoku, je rekel general:
— Zadnja mirovna pogodba,
ki je bila podpisana v Parizu, je
dovolila Bolgarski, in to ne brez
vroka, da sme živeti še nadalje
kot neodvisen narod. Zakaj vse to
govorjenje, da naj se postopa s
Turčijo drugače. Če človek trezno
premisli stvar, ni obenega vzro-
ka, ki bi opravičeval tako akci-
jo, kot jo hočejo vzpriprijeti neka-
teri naši zavezaliki.

POLJAKI RAZMIŠLJAJO O BOLŠEVIŠKI PONUDBI

Zavezniki so baje zato, da se pri-
ne pogajanja z boljševiško vlado
Lenina in Trockega.
London, Anglija, 3. februarja.
Danes so prišla potrdila vesti, da
razmišlja poljska vlada s sode-
lovanjem zaveznikov o mirovni
ponudbi, katero so stavili mini-
strski predsednik Lenin, zunanji
minister Čičerin in vojni minister
Trocki sovjetske Rusije v imenu
sveta ljudskih komisarjev.
Ponudba, ki je bila vsebovana
v brezličnem brzozajavnem sporo-
čilu, ki je dospelo iz Moskve pre-
tekli teden, pozivlja na prijateljs-
ko uravnavo vseh sporov in pe-
rečih vprašanj med Poljsko in
vjetsko Rusijo.
Splošno prevladuje naziranje,
da so zavezniki za mirovna pog-
janja med Poljsko in sovjetsko
Rusijo, a poljski poslanik v tu-
kajšnjem mestu, knez Sapieha je
izjavil, da bo o celi zadevi skle-
pal poljski parlament, ko bo iz-
vedel za uspeh pogajanj Mr. Pa-
taka v Londonu in Parizu.

Eden izmed plavajočih dokov, katere mislijo razpostaviti po celem oceanu. Nanje bi se v slučaju potrebe spuščali zrakoplovci.

BEGUNCEV IZ SING SING REVOLUCIJONARJI SO DOSEDAJ ŠE NISO NAŠLI ZAVZELI VLADIVOSTOK

Jetnika, ki sta izginila v nedeljo, šest tisoč Amerikancev v Sibiriji
se po mnenju wardena, še vedno
mudita v jetnišnici.
Ossining, N. Y., 3. februarja.
Po iskanju, ki je trajalo ves dan,
in tekem katerega so celo jetniš-
nico Sing Singa natančno pre-
iskali, ne da bi našli kako sled o
obeh beguncev, je warden Lawes
še vedno vstrajal pri svojem trd-
nem prepričanju, da se oba noto-
rična sločinea, prejšnja člana
brooklynske gange, ki sta pobe-
gnila v nedeljo popoldne, še ved-
no skrivata v notranjosti obzidja
jetnišnice.
Warden je tako trden v svo-
jem prepričanju, da ni pustil žvi-
žgati pare piščalke, ki ponavadi
da znamenje vsi stražniki, ki ni
pobegnil kak kaznjeneec. Posebni
stražniki so bili najeti v domne-
vi, da bosta prišla oba jetnika,
gnana od lakote iz svojega skri-
vališča, da dobita kaj hrane.
Major Lawes je v spremstvu
velikega psa vodil preko celega
dne osebno iskanje in pri tem so
mu pomagali vsi stražniki, ki ni-
so bili zaposleni pri straženju
ostalih. Natančno so preiskali
tvornice, elektrarno, skladišča,
bolnico, kupe premoga in sklade
lesa. Zavoje bombaža in cele
skladovnice lesa so premetali z
navadnih mest, da se prepričajo,
če nista begunec skrita v impro-
viziranih skladiščih, napravljenih
iz tega materijala. Prebrskali so
cele kupe premoga, čeprav je ma-
lo verjetno, da bi se mogla begun-
ca skriti pod veliko težko premo-
ga.
Oba kaznjence, katere pogre-
žajo, sta mlada in močna. Fried-
lander, ki je star devetnajst let,
je bil obsojen na ječo od dveh do
četrtnajstih let, McDonough, ki je
star 24 let, pa od enega do deset
let. Oba sta bila spoznana krivim
pocestnega ropa.
PADREBUWSKI JE RAZBIL
KLAVIR.
Varšava, Poljska, 3. februarja.
Ko je slavnj pianist Ignacij Pa-
drebowski izvedel, da je angleški
minister, predsednik Lloyd George
gledal, da bi se vrnili v Varšavo,
je bil zelo razburkan. V svoji
krajnjem razburkanosti je razbil
klavir, ki ga je uporabljal pri
svetovnih koncertih. To je bil
njegov prvi izpad. — To je moj
protest proti angliji, ki hoče
vrniti Varšavo, — je rekel.

ZAVEZNIKI ZAHTEVAJO NAD 700 NEMCEV

Zavezpiki so Nemčiji nakratko
povedali, da bodo nasilno izvedli
določbe mirovne pogodbe.
Pariz, Francija, 2. februarja.
Nemčija je bila naprosila zave-
znike, naj ne zahtevajo od nje no-
benega podanika v svrhu proce-
siranja.
Zavezniki bodo takoj odgo-
rili na to prošnjo. Rekli bodo, da
se mora določbe versailske po-
godbe do pčice izvesti ter da bo-
do zahtevali od Nemčije 780 mož.
Odgovor bo danes popoldne
končan. Imenik oseb, ki jih ima
Nemčija izročiti je odobril danes
popoldne poslaniški svet. Pismo
bo izročeno baronu von Lersner-
ja, načelniku nemške mirovne de-
legacije in sicer danes popoldne
ali pa jutri zjutraj. Objavljeno
bo malo pozneje.
Pismo bo podpisal francoski
ministrski predsednik Millerand
kot načelnik poslaniškega sveta.
Nemčija je sprva izjavljala, da
bi bilo najboljšje, če ji zavezniki
posljejo imenik oseb, nakar bi te
osebe sodila nemška vojska so-
dišča.
Ta zavezniški korak je povzo-
čil v Nemčiji velikansko ogorče-
nje. Ugledni nemški politiki in
častniki pravijo, da bodo morali
zavezniki sami aretirati obdolže-
ne osebe, kajti nemška vlada si ne
upa storiti kaj takega.
Neki nemški časopis pravi:
— Postavimo se na stališče, da
bi Nemčija zmagnala v vojni. Kaj
bi rekli Amerikanci, Francozi in
Angličje, če bi Nemci zahtevali iz-
ročitev Wilsona, Pershinga, Focha
in Joffreja ter Haiga in Beat-
tyja?

PROCES PROTI KOMUNISTOM

Te dni se bo pričela v Budimpešti
obrnava proti 2000 osebom. —
27 jih je bilo usmrtenih.
Budimpešta, Ogrsko, 3. febr.
Te dni se bo začela obravnava
proti velikemu številu teroristov.
Grof Apponyi, vodja ogrske mi-
rovne delegacije, je izjavil:
— Sodnikom, ki so tako premi-
šljeni, da so dali dosedaj usmrti-
titi 27 boljševikov, popolnoma
zaupam. To je primeroma malo
število v primeri s številom žrtev,
ki so padale vsaki dan pod boljš-
eviško vlado.
Nobenega niso aretirali vsled
njegovih misli, pač pa vsled nje-
govih dejanj.
Ogrska se nahaja v stanju sa-
moobrambe proti rdečemu tero-
ru, ravno tako kot Amerika, ki
deportira boljševike. Z ozirom na
polboljševiške vlade na Dunaju in
v Pragi ter z oziroma na boljš-
eviške agente, ki prihajajo iz Ru-
sije v edinem namenu, da kale ev-
ropski mir, moramo biti izvan-
redno previdni.
Dopisniku Ass. Press so dovo-
lili obiskati jetnišnico, v kateri se
nahaja dva tisoč komunistov. Vsi
bodo prišli pred sodišče. Med nji-
mi se nahaja tudi profesor Peter
Agoston, ki je izjavil, da bi ga
bili Amerikanci in Angličje prej-
znega avgusta oprostili, če bi se
vrnil s Dunaja ter pomagal stro-
moglaviti Bela Kunovo vlado. To
je storil, toda meseca novembra
je bil znova aretiran.
Professor Agoston odločno zani-
kuje, da je imel kaj posla z boljš-
eviškiimi morilci. V saporu je po-
polnoma oživel. Ker posloje ni
zakurjeno, se mu je pričela gno-
jiti rana, katero je bil zadobil v
vojni.

PRAVIJO, DA BO MIR K ONCEM TEGA MESECA?

V SENATU SO SEDAJ MNENJA, DA BO DO KONCA TEGA ME-
SECA SKLENJEN MIR Z NEMČIJO. — POSPEŠENJE DEBATE.
PREDSEDNIK NI ODGOVORIL NA IZJAVO LORDA GREYA.
NAJVEČ PREGLAVIC DELAJO REZERVACIJE.

Washington, D. C., 3. februarja. — Danes prevladuje v senatu
v splošnem naziranje, da bo mirovna pogodba z Nemčijo odobrena
obenem z rezervacijami senatorja Lodge-a in par manjšimi am-
endamenti do konca tega meseca, če ne bo predsednik Wilson nastopil
proti temu. To je naziranje tako demokratov kot senatorjev, ki sto-
je na strani Lodge-a.
Vse kaže, da bo prišla mirovna pogodba na vrsto vsled soglas-
nega sklepa takoj prihodnji ponedeljek, kakorhitro bo stavil sena-
tor Lodge tozadevni predlog. Senator Hiteheock je potom senatorja
Walsha objavil, da bo predložil slični predlog dne 10. februarja, a
demokrati so pristali v načrt Lodge-a, ki ima bolj zgodnji datum.
Dočim prevladuje splošno mnenje, da bo izjava lorda Greya po-
spešila boj za mirovno pogodbo, ni prišlo iz Bele hiše nobeno ugo-
tovo in uradniki državnega departamenta niso podali nobenega ko-
mentarja v tej zadevi.
V oficijelnih krogih prevladuje splošno naziranje, da predse-
dniku ni ugajala izjava Sir Grey-a predsedniku Wilsonu in da pome-
nja to definitivno konec poslaniške kariere Greya v Ameriki. Ak-
cija poslanika so povsod smatrali za zelo značilno, kajti izjava je
bila podana z njegovo vednostjo, čeprav je vsakdo vedel, da je v
Beli hiši ne bodo sprejeli z veseljem.
Iz pripomb evropskih diplomatov je razvidno, da je dal Grey
izraza razpoloženju, ki prevladuje v vseh zavezniških vladah razen
pri nekaterih manjših vladah, ki še niso odobrile mirovne pogodbe.
Jasno je, da prevladuje splošno prepričanje, da je boljše imeti Ame-
riko v Ligi narodov, čeprav z manjšimi odgovornostmi kot pa, da je
je sploh ni v Ligi.
Zavezniške vlade skrbijo pa tudi splošni položaj po svetu ter se
predvsem zavedajo dejstva, da je nemogoče končno rešiti ekono-
mske in politične probleme brez sodelovanja Združenih držav.
Tukajšni diplomati so izjavili, da bi v Evropi brez dvoma v par
letih nanovo izbruhnila vojna, če bi ne bilo pomirjujočega upliva
Združenih držav.
Senator Lodge je izjavil, da bo naprosil za soglasno privolje-
nje senata, da se slednji loti mirovne pogodbe z rezervacijami.
Če bi tej njegovi prošnji ne ugodili, bi pa stavil predlog, naj se
prekine razpravo o tem. Lodge je tudi predložil pismo lorda Greya
ter zahteval, naj se ga vključi v zapisnik senatnih sej.
Pozneje je Lodge privatno izjavil, da hoče priporočiti takoj-
šnji pričetek razprave glede pogodbe.
— Glavni spor bo opaziti glede rezervacije, tikajoče se člena
X. — je rekel Lodge. — Vršil se bo boj glede tega in glede Monroe
doktrine. Ne pričakujem pa nikake opozicije k mojemu predlogu,
naj se priče z razpravo. Nihče ne more povedati vnaprej, kaj bo storil
senat, ko bo enkrat predloga v njegovih rokah, vendar pa ne
pričakujem dolge debate.

INFLUENZA V MEHIKI.

Mexico City, Mehika, 3. febr.
Influenca se je zopet pojavila v
epidemični obliki v Mehiki in si-
cer prvič fiza velike epidemije
jeseni leta 1918, ki je pobrala
več stotisoč ljudi.
V tem mestu poročajo zdravni-
ške oblasti o številnih slučajih,
in šestdeset vojakov v eni vojaš-
nici je naenkrat obelelo. Zdravni-
ci mislijo, da so prinesli vojaki
to bolezen iz Chihuahue, odkoder
so se ravnokar vrnili. Influenca
se je pojavila v vseh državah, ki
meje na Združene države. Poseb-
no veliko slučajev je v državah
Chihuahua, Coahuila in Nuevo
Leon.

MALATESTO SO VJELI.

Rim, Italija, 3. februarja. —
Danes je bilo sporočeno, da so
vjeli v Leghornu Enrica Malate-
sto, anarhističnega člana poslan-
ske zbornice. Aretiranec je več-
krat v zbornici pozival poslance
k vstaji.

TURKI UKRADLI ANGLEŠKI PLEN.

London, Anglija, 2. februarja.
Sem je dospelo poročilo, da so tur-
ški nacionalisti oplenili na Gali-
polisu angleško skladišče, v ka-
terem so imeli Angleži spravljene
vse plen. Pokradli so osemdeset-
tisoč pušk in nad petstotisoč pa-
tron.
— DENARNE POŠILJATVE V
— ISTRO, NA GORIŠKO IN
— NOTRANJSKO.
Izvajamo denarna isplačila
popolnoma sanceljivo in sedanjim
razmeram primerno tudi hitro po
celi Istri, na Gorikem in tudi na
Notranjskem po ozemlju ki je sa-
sedeno po italjanski armadi.
Jamčimo ali garantiramo za
vsebo pošiljatev, toda za kake mo-
goče zamude v isplailu ni mora-
mo prevzeti nikake odgovornosti.
50 lir \$ 4.00
100 lir \$ 7.40
500 lir \$35.00
1000 lir \$70.00
Denar nam pošlaji je najbolje
po Domestic Postal Money Order
ali pa po New York Bank Draft
TVERKA FRANK SAKSER.

NOVA ZVEZA ZA IZPLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne pošiljatev razpošilja in izplačuje sedaj po celi
Jugoslaviji "Kraljevi poštni čekovni urad" v Ljubljani; to je tak
državni zavod, kakor je bila O. k. poštna hranilnica na Dunaju, ka-
tera je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne po-
siljatev žirov avstro-ogrske monarhije.
Jamčimo za poslani znesek, toda za kake mogoče zamude, ki bi
se povzročile po drugih, brez naše krivde, pa ne moremo prevzeti
nikake odgovornosti.
100 kron \$1.25
200 kron \$2.40
300 kron \$3.60
400 kron \$4.80
500 kron \$ 6.00
1,000 kron \$ 11.20
5,000 kron \$ 56.00
10,000 kron \$111.00
Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo s drugiml.
Denar nam je pošlaji najbolj po Domestic Postal Money Order,
ali pa po New York Bank Draft.
TVERKA FRANK SAKSER.

"GLAS NARODA"

SILOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

En celo leto velja list za Ameriko in
Canada 95.00 Za štiri mesece 25.00
Za pol leta 50.00 Za šest mesecev 75.00
Za New York City 95.00
Za New York City 95.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Printed every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$5.00

Advertisements on agreement
Dopis brez podpisa in oznake ne bo prejet. Denar naj se plačuje po blagovni politiki po
Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi priloži
bivalnik naznaki, da hitro najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2895

Bojkoti na Balkanu

V nekem poročilu iz Beograda, v katerem se povsem pravilno povdarja izprijanje srbskega naroda v treh vojnah ter nujno potrebno uveljavljanja dobe mira in rekonstrukcije, se glasi, da bo v slučaju, da ne bo mogoče jadranskega spora rešiti na noben način, ki bi bil sprejemljiv za Jugoslavoce, posledica tega ne vojna, temveč ekonomski bojkot vsega italijanskega blaga. To ugotovilo je komaj mogoče sprejeti. Bojkoti kot nadomestilo za vojno niso posebno priljubljeni v južno-istočni Evropi in razpoloženje med Jugoslavo in Italijani je take vrste, da ga bo le težko zadovoljiti z izključno ekonomskimi represalijami. Uravnava na temelju Londona pogodbe z Reko vred bi skoro gotovo pomenila vojno. Nekateri pa so celo dali izraza bojazni, da bi bil celo kompromis sprejet le kot začasna odprava in da bodo Jugoslavo in Italijani se vedno sanjali o vojni nekega dne, ko bodo boljše v stanju dobiti nazaj svoje izgubljene pokrajine, in ko bo Italijane vznemirjalo gibanje, v katerem bosta Split in Šibenik stopila na mesto Treanta in Trsta.

Ta nevarnost bo brez dvoma nekaj časa obstajala in naj pride do take ali take uravnave med obema vladama. Če pa bo uravnava taka, da je bosta obe vladi lahko sprejeli, potem je nekaj upanja, da bo misel na vojno za izpolnitve narodne enotnosti polagoma iginila. Nemogoče bi bilo uveljaviti katerokoli uravnavo, ki bi popolnoma združila obe naroda. Treba je na tisoče Italijanov pustiti v Jugoslaviji in na tisoče Jugoslavo in Italijani (na stotine bi bilo bolj pravilno) potem sklepa, ki bi jenal pštev edine narodopisne meje. Edina pot, po kateri bi mogel vsak narod anektirati vse svoje rojake, bi pomenjala težko kršenje pravice drugega.

Ker pa mora vsaka uravnava predstavljati kompromis, obstaja nekaj upanja, da bi kompromis, katerega bi lahko sprejeli obe vladi, končno sprejeli tudi vsi v obeh narodih, z izjemo popolnoma nespravljivih. Najbolj resna nevarnost, ki bo še ostala, če bo mogoče preprečiti sedanjo nevarnost vojne, bo ta, da bosta vlada in narod na obeh straneh čutila, da sta bila osleparjena. Dočim bi mogoče to čustvo ne imelo za posledico vojne, je zelo verjetno, da bi uravnava kot je videti sedaj mogoča, tako malo prijala Jugoslavo in Italijani, da bi kljub uravnavi bojkotirali italijansko blago.

Jugoslavija trpi kot cela ostala istočna Evropa v glavnem vsled polnoma transportacije in vsled neurejenosti in poslabšane valute. Ozemlje starega srbskega kraljevstva je bilo opustošeno in skoro petina prebivalstva tega kraljevstva je poginila tekom vojne. Izgubo moške sile bo mogoče nadomestiti le s pomočjo dolge dobe mira. Opustošenja, čeprav so bilao gromna, niso mogla popolnoma uničiti poljedelske dežele. Srbski dinar ima višjo vrednost v izmenjavi kot denar katerekoli dežele v istočni Evropi, z izjemo Grške. V ostalem delu kraljevstva, ki je predstavljal preje del avstro-ogrške monarhije, je bila izguba življenj veliko manjša in tudi ni bilo nikakega opustošenja od strani sovražnih armad. V ekonomskem oziru so ta ozemlja v sorazmerni dobrem stanju, vendar pa so bila preplavljena s skoro ničvrednim denarjem, podedovanim po Habsburžanih. Kljub temu pa ima to ozemlje v številnih okrajih več pridelkov kot jih potrebuje. Bogati rovi čakajo na razvoj in v gozdevih je najti kapital, katerega je mogoče sorazmerno hitro vnovčiti. Jugoslavo in Italijani, da so izgubili za sto milijonov dolarjev vrednosti tekom preteklega leta v eksportnih predmetih in to raditega, ker se niso mogli poslužiti jadranskih pristanišč.

Če so to v resnici izgubili, so tudi Italijani dosti izgubili. Ustanovljenje kompetentnega komunikacijskega sistema po celi Jugoslaviji zahteva veliko inženirskih dela take vrste, v kateri so se Italijani od nekdanj odklovali. Italijanski industrijalet imajo ali so imeli veliko polje v jugoslavanskih deželah. Razven tega pa pride v poštev še nadaljnja dobra stvar, da namreč na tisoče Italijanov govori in piše jugoslavanske jezike. Najti je ekonomski element v sporu glede jadranskih pristanišč, čeprav se ga je zelo precejenoval v razpravah glede tega vprašanja. Veliko večji ekonomski kapital je najti v dobrih odnosih med obema deželama. Italijani lahko store gotove stvari za Jugoslavijo boljše kot katerikoli drugi narod. Italijani pa tudi lahko napravijo denar v Jugoslaviji na bolj udoben način kot kje drugod.

Tukaj je skupnost interesov, ki bi morala že davno pripraviti k molku vse prepiranje glede meje, če bi bili ekonomski interesi vse nadkriljujoči motiv politike kot nam skušajo ubiti v glavo naši sodobni materialisti. Oba naroda pa sta stavila na stran svoje lastne interese, da se borita glede zadere časti.

Niti očitno spoznavno važnost, katero ima prijateljski sosed onstran Jadrana za materialni blagobit njegovega naroda. Se vedno obstaja upanje, da bo mogoče uravnati spor na kak način, ki bo zmerno sprejemljiv za obe strani.

Hrvatska in jugoslavanska desetletnica

Ravno deset let je tega, odkar je zveza drnjskih in peštanskih mogotecev slovenskih Šusteršičev, hrvatskih frankovcev, policajev, državni pravdnikov in drugih kreator inženirala znani veleizdajniški in potem Friedjungov proces. Visoki protektorji podjetja so bili rajni Franc Ferdinand, potem Lea Aehrenthal, Conrad von Hotzendorff in njihovi pristiži, (ki so imeli svoje hlapec in svoja glasila tudi v Ljubljani) ter v Zagrebu ban Rauch, pa oni Prebegi, Kofurčiči in drugi, ki sede sedaj sami kot veleizdajalec jugoslavanske misli v zaporu ali pa žive v Pešti in na Dunju in delajo tam zarote z Lahi, Nemei, Hidovi, kršćanskimi socijalci, boljševiki, defetisti in samim vragom, samo da bi škodovali Jugoslaviji in popolnoma državonarodnemu jedinstvu Slovencev, Hrvatov in Srbov.

"Velikanski škandal t. zv. zagrebškega veleizdajniškega procesa je zbudil omev ogorčenja v vsem evropskem novinstvu in po celem svetu si je dotlej pozabljena Hrvatska stekla žalostno slavo. 14. maja 1909 je slavni češki filozof in profesor Masaryk vložil interpelacijo v avstrijskem državnem zboru. V učinkovitem govoru je crisal gospodarstvo Rauehovo in njegovih kreator in s pondarkom pokazal povsem izgrešeno avstro-ogrsko politiko napram svojem jugu. Tudi je povsem odprano pokazal na sramotno obnašanje nekaterih sodnikov. Uspeh te interpelacije je bil, da je predsednik sodnega stola prepovedal gospodu Tarabochiju, ki je bil predsednik razprave in njegovim tovarišem-sodnikom, — da ne smejo obiskovati javnih lokalov ponoči, dokler proces traja!"

"Mednarodna (aneksijska) kriza je bila končana in 9. aprila 1909 so vselesile priznale aneksijsko formalno. Baron Aehrenthal odlej ni imel več interesa za tem, da polovi "veleizdajalec". Njemu je šlo le za to, da bi mu zagrebški proces služil v-trenutku, ko bi avtrijska armada prekorčila srbsko mejo. Potem bi obstoj "veliko-srbske zarote" opravičil nagli sod na Hrvatskem in objava kompromitirajočih spisov bi bila spravila "banditsko gnezdo" Beograd ob vse simpatije v Evropi.

Toda zvali so ga vraga in se ga sedaj niso mogli izbežiti. — Aehrenthal sicer ni več potreboval "veleizdajnikov", tembolj pa so jih želeli ogrska vlada in baron Rauch. Preganjanje je namreč še bolj utrdilo srbsko-hrvatsko jedinstvo, mesto da je vničil, in je mobiliziralo vse hrvatske narodne sile proti madžarskemu nasilju". Tačas je izšel članek od Friedjunga v "Reichpostu". Članek je vodil do slavnega procesa v decembru 1909, ki je razkrinkal pred svetom Aehrenthalove diplomatske metode. Ta proces je važen mejnik v zgodovini jugoslavanskega vprašanja.

Na proces sam se danes malokdo spominja jasno. Imena Chlumecky, Funder, Friedjung, — kakor da je preteklo sto let, ne deset. Gjorgje Nastič, gospod Forgaeh, — vsa ta imena so, kakor Efi-jaltova, Herostratova, in vendar spadajo v jugoslavansko politično zgodovino zadnjih let. Naši moše-politiki bi si morali ogledati to preteklost. Mhogo je še neobjavljenega, prav mnogo dragocenega gradiva je pa najti med drugim v klasični knjigi Scott-Victoria, iz koje so vzeti prvi citati tega članka.

V okvirju članka bi ne mogli ostati, če bi citirali vse, kar se je godilo okrog obeh procesov, kakor incident med Supilom in Chlumeckym, Vasičevu ponarjanje dokumentov, itd. Tudi moremo samo omenjati, kar se je godilo odlej. Komisar Cuvaj je vladal Hrvatsko neustavno, pri nas je vladal "vojvoda" dr. Šusteršič. Nemški Drang se je čutil vedno otreje. Ali tudi odpor je postajal močnejši. Hrvati in Srbi so spoznali, da je samo v popolnem jedinstvu naša rešitev, v Sloveniji pa se je zlasti pri mladini, Sokolstvu in praskih akademikih ter mlajšem učitelstvu vzbudil "mladi nacionalizem", struja, ki je začela vedno otreje naglašati popolno naše jedinstvo s Hrvati in Srbi. Omenjam samo Hečica in Vojnjaka. — Delalo se je to v zavestnem nasprotju proti Kreku, ki je naglašal hrvatsko-slovensko jedinstvo, brez Srbov, zvest paroli, izdani od vodstva stranke. Narodno zavest so vrhutega budila preganjanja, najprej administrativna, dogočki kakor 20. september 1908, potem ostri pritisk ob in po aneksijski krizi, prepovedi sokolskih prireditel, brza nameščenja nemških uradnikov in čet pri nas, izkratka, vsa ona politična napetost, ki je vladala do sarajevskega dogodka. Strel v Sarajevu — "prvi strel svetovne vojne", skrbno pripravljene na Dunaju in v Berlinu. "Der Feind im Land!" In plenili so in insehirali tudi pri nas veleizdajniške procese in potem je šel preko naših glav veliki dogodek svetovne vojne, ki je uničila Avstrijo in rodila Jugoslavijo.

Danes sede v demokratsko-socialističnem kabinetu odlični predstavniki one hrvatsko-srbske koalicije, proti koji je bil naperjen zagrebški proces in koja je nastopala kot tožiteljica v Friedjungovem procesu, in žujimi je zastopnik one slovenske smeri, ki se je imenovala najprej narodno-radikalna in potem nacionalistična, in ki jn najprej med vojno bila nositeljica tihega nacionalnega dela. Dunaj in Pešta sta takrat hotela zadati smrtni udarec zmagujoči misli jugoslavanskega narodnega jedinstva. Hoteli so — že pred 10 leti kakor pozneje leta 1914, — zadeli one moše, ki so v mejah Avstrije uničevali njene nemško-madžarske načrte. Mislili so, da bodo s političnimi sredstvi, z nasilnostjo in korupcijo uničili misel. Bilo je ravnotako zaman, kakor poznejši poizkus z bajoneti, ječami, vislicami.

Takrat v procesu samem, je nastopil kot priča proti Friedjungu tudi profesor Ljuba Davidovič, podpredsednik bojnega društva "Slovenski Jug" in sedanji ministrski predsednik.

"Narodni Listy" piše o novi vladi: Ti moše, ki so takrat bili obtoženi, ali pa ki jih je Avstrija hotela izročiti svetovni sodbi kot morilec in zarotnike, — oni imajo sedaj nalogo, da dovedejo svoj troimeni narod, svojo državo do ređu in dela in da zatro vsak separatizem, tako velikosrbski, kakor hrvatski ali slovenski. Ni slučaj, da se najdejo sedaj po desetih letih na vladi moše, da izvedejo v praksi, kar so imeli takrat v svoji duši kot ideal, končni cilj narodne politike. Zamp je bil poizkus za obnovo vlade na široki koncentracijski podlagi in zato se je bilo treba odločiti za koalicijo: ali konservativno-separativno (staroradikalci, Narodni klub in Jugoslavanski klub) ali demokratsko-centralistično (Demokratska zajednica in socijalni demokrati). Vlada je bila poverjena tem, ki hočejo, imeti državo in narod ujedinen, demokratičen, napreden in socijalno pravičen.

Dopis

Pittsburgh, Pa. Družna prodajalna (konsumno društvo) in s tem bi se Dom izplačal ter bi sami imeli boljše postrežbo in še zraven lep dobiček. Še koder sem hodil in bil, povsod imajo take prodajalne in povsod so bili mnenja, da jim je žal, ker so tako pozno pričeli s tem naprednim korakom. To jim rad verjamem, ker sam izprevidim, da edine to sredstvo zamore povzročiti. Narodna Domove in izboljšati sedanjo dragino, katere div najbolj prizadeti Narodni Domovi ja brez vsakega nadzorstva. Ako vsot narodnosti in posebno tisti, gospodje židje z vašim dobičkom kateri niso še izplačani. Marazidajo palače, ali ne bi bilo umestno, kako podjetje bo prepadlo, ako se no, da sami ta dobiček porabite za ne bo kaj drugega ukrenile. Še kje žepi? Mislim, da bi vam do. Ravno tako je prizadet naš bro deset in ravno tako zalagel Kranjski Slovenski Dom, v Pitts-kot Židji.

burghu. Izplačan se ni izdatkov. Druga stvar pa je ta: ako bi se je veliko, dohodkov pa nebi, ustanovila v Pittsburghu taka vsak človek more izprevideti, da prodajalca, vam zagotavljam, da bo na ta način vse propadlo. Za bi vstavilo pri židji, navijevanju volje tega se mora nekaj in bres cen. Znašiti bi jih celo začeli zni-odlašanja ukreniti. Jaz sem imel ževati, Zepet tukaj bi bil dobiček. Je vankovratne misli, med njimi. Zavoljo tega klisem in priporočam, tudi to, da bi se vstavilo na čam pittsburghim Slovencev, ka-

PETER ZENON

Cenzura je prisilni jopić, katerega je nataknila neumnost zdravemu razumu.

Neprieno, krajno neprijetno je, če se hoče človek napiti korajže, pa izprevidi, da je popolnoma pijan.

Moški obendujejo pametne ženske, toda poročiti se nočejo žujimi. Pametne ženske so namreč preveč pametne, da bi rekile "da".

Holandska noče izročiti kajzerja, in zato je bodo ravezniki zablokirali.

Pa je res ni stvari nad humaniteto, pravičnostjo in samoodločevanjem naroda.

Neki newyorški sodnik je rekel, da je dolar še vedno vreden sto centov.

Najbrže njegova žena že dolgo časa ni bila v storu.

Skazalo se nekam čudno ongovati, ko trdi in pravi, da ga nekdo vedno trkne in zafrkne in sicer ravno v onem času, ko je že vsepovsod na glasu, da se mu v kratkem dohodek podvoji — pa mu sfali.

Slavko Grujić, dosedanji jugoslavanski poslanik v Washingtonu, je imenovan poslanikom v Atenah.

Za njegove dosedanje zasluge mu je bila izkazana velika čast.

Vlada ga je imenovala prvim jantorjem kraljeve palače.

To je tudi edino pravilno.

Marsikdo je namreč imel v zadnjem času priliko, seznaniti se z njegovimi janitorskimi maširami in zmogućnostmi.

Gospodični Josipovni, Rasek. Iva, M. Y.

Prav prisrčno Vas pozdravljam. Hvala Vam za zadnje pismo in za vse, kar v njem stoji.

Na odgovor se pripravljam, a bojim se, kar še nismo dobri znanci. Me skrbi

ker bi ga lahko polomil, nad zvestobo Vašo zdvomil, kajti, to ni kar tako

o ljubezni pisariti, vzdihovati, solze liti. In posebno ni lahko njemu, ki ima ženo.

Pu vseeno bom pregledal po zapiskih in povedal vkratkem, kaj je in kako.

14. februarja bo priredil newyorški "Slavee" maskerado v dvorani 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn.

Najlepša maska bo dobila najlepše darilo.

Izžrebana bo tudi živa gos. Gos bo res živa, kajti vodstvo je preskrbelo vse potrebno, da je ne bo zadela taka usoda kot je zadela pred leti onega purimana slavnega spomina.

Določbe osemnajstega amandmanta k ustavi Združenih držav mi prepovedujejo povedati, če bo kaj pijace.

ko v roki za svoj lastni dobiček in napredek!

Želel bi, da bi se takoj sestal pripravljajni odbor in da bi se v najkrajšem času sklical javni shod v ta namej. Akoravno mi čas dosti ne dopušča, bom vseeno pomagal, kolikor bo v moji moči, za te prekoristne ideje.

Ne samo v Pittsburghu, ampak po vseh slovenskih naselbinah po čimni Ameriki naj bi začeli vstnavljati zadrzne prodajalne.

Prosim pa vas, da ne bi bil ta moj dopis glas vprijočega v puščavi. Na delo, rojaki!

Tukajanje slovensko pevsko društvo "Prešeren" prav lepo napreduje v poučevanju slovenskih pesmi, v katerihim tukaj v našem mestu vspodbuja in drami spomin slovenskemu narodu, kateri je pripravljen na vsako porabilo se odsvati. Zavoljo tega se po

Jugoslovanska Katoli. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI UPRABNIKI:
PREDSEDNIK: DR. JOVANOVIĆ, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
PODPREDSEDNIK: LOUIS BALANT, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
KASIRAR: J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
KORISNIK: G. L. BROOKS, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
KORISNIK: LOUIS CORNELIO, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.

MAĐARSKINI:
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.

POROYNIKI:
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.

PRAVNI OSBORI:
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.

ZDRAVSTVENI OSBORI:
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.
DR. J. J. PETER, 1001 E. Commercial St., Minneapolis, Minn.

Vse stvari tlače so uradni sveder kakor tudi denarna posiljanja, naj se plačujejo na slovenskega tajnika. Vse priobite naj se posiljuje na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška svicovanja, se naj pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslavo in na običaj pri dop Jednota posiljuje po "National Fraternal Congress" listici v blagajni nad stop \$200.00 (tristotisoč dolarjev). Bolniški podpor, odškodnina in posilnitve (je) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku.

Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Vam kjer živite, da ni pripravljen ustanoviti novih. Kdor ali postati član, naj se odpravi pri tajniku bližnjega društva J. S. K. J. A. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Nove društvo se lahko ustanovi s 5 član ali članicami.

sedaj obračamo in v ljudno prošnjo čakuje, da boste vsi brez izjeme mo vse pittsburske slovenske rojake in rojakinje, kakor tudi one iz pittsburske okolice, da bi ne odklonili našega payabila in da bi se vsak vdeležil veselice v dvema malima šaljivima predstavama v soboto 14. februarja v K. S. Domu. To je ravno na pustno soboto in tako se bo lahko vsak v nedeljo odpeljal, ako se bo preveč utrudil pri plesu ali nasmejal pri igri.

Ker pa "Prešeren" ne nadleguje slovenskih rojakov v Pittsburghu s kakimi drugimi prošnjami in tako se bo lahko vsak v nedeljo odpeljal, ako se bo preveč utrudil pri plesu ali nasmejal pri igri. Ker "Prešeren" se ni nikakega povabila odklonil in se je tudi vsake zabave vdeležil, upa in pri prvi imamo krasno stavbo Doma, da takoj začnete na to delovati, da se prej ko je mogoče vstanovi in odpre zadržno prodajalno. Prostor je pripravljen in še jako lep. Treba je samo sloge in edinstva in stvar se bo z lahkoto vresničila. Torej na delo! Delujte ro-

Ivan Varoga.

Dnevni pogovor.

Jaka: "Kaj je novega, Jože?"

Jože: "Slovenski-Amerikanski Koledar je izšel. V njem je najraznovrstnejše čtivo. Ali si si že nabavil iztis?"

Jaka: "Ne še sedaj, pa bom kmalo."

Jože: "Le naglo prijatelj, če ne, bo prej pošel, predno prideš ti na vrsto."

Jaka: "Kaj pa je v letošnji izdaji?"

Jože: "Predolgo bi trajalo, če bi hotel vse naštet. Le par člankov ti imenjem: "Slovenec", "Kaj se storil Jugoslavo in svetovni vojni", "Generalni štrajh", "Rojstvo Jugoslavije" in tako dalje. Šle je cela kopia. Zanimivosti je, svrhana mera."

Jaka: "Koliko pa stane?"

Jože: "Štiri dajne, To vendar ni dandanašnji noben denar. Vreden pa je desetkrat toliko."

Jaka: "Kje bi pa lahko dobil en iztis?"

Jože: "Pošli denar v znakah na Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York City, pa ti ga bodo takoj poslali."

Jaka: "Dobro, dobro, bom po storil tako. Še danes bom poslal."

GOZDNI ROMAR

FRANCOŠKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P. f

146

(Nadaljevanje.)

— Ali naj pokličem Pepeta? — je vprašal Bois-Rose.
— Pusti ga spati, — je odvrnil Komanč. — Zbudili ga bomo, če bo potrebno. Čul sem govoriti, da ne zgreši krogla Orla Snehovih gora nikdar svojega cilja.

— Da, sin moj, to je bilo z mojo puško, ki mi je bila zdrobljena v roki. Ker pa te tukaj še nisem poskusil, boi ne jamčil za prvi strel. Zakaj pa ste me zbudili?

Daljšje mrmranje, slično pihanju meha, je napravilo vsak odgovor nepotrebnim.

— Ah, — je rekel Kanadee, — ni mi treba še nadalje vpraševati. Pa kaj na tem? Peljimo se mimo in če se niste sili veslanja, ne pustite spati naprej.

— Mi ne moremo priti mimo brez njegovega dovoljenja. Za tem evinkom je reka zelo ozka in žival ima zaseden majhen otok sredi reke. Kar je Rayon-Brulant enkrat videl, tega ne pozabi nikdar. On pozna najmanjši ovinek Rdeče reke.

Medtem pa je čoln plaval naprej in ker je bilo nujno potrebno priti do sklepa, prednec bi prišel čoln v nevarno ožino, je prijel Bois-Rose za veslo ter pričel veslati proti vodi.

— Res, — je rekel, — ni mi smemo trošiti streliv v tej pustinji, kajti lahko bi privabili sovražnike. En sam strel bi zadostoval za to. Jaz sem torej mnenja, da bi bilo najboljšje, če bi stopili na breg ter nesli kanoe na ramah, ne da bi se spustili v boj s to nevarno živaljo.

Trije Indijanci imajo ostre bojne sekire in beli lovci imajo svoje ostre nože, — je odvrnil Komanč.

— Samoljubje mladega moža se ne odloči rado za beg, to vem. Ali pa vam je ljubše, da se vam razbije vaš čoln? Čujte, Rayon-Brulant, žrtvujte enkrat očetu, ki išče svojega sina, kojega minute so štete, pohlep po slavi.

— Cvetka jezera, — je rekel Indijaneec, ki ni mogel še nadalje prikriti svojih čustev, — bi se tresla ob pogledu na velikansko žival ter bi se smehljala vojniku, ki bi ji prinesel kožo te živali. Sree Rayon-Brulanta pa bi se veselilo.

— Da, nekaj sladkega je dobiti smehljaj od one, katero človek ljubi. Sladko je za Indijance kot za belega. Sladko je je tudi storiti uslugo očetu, ki objokuje svojega sina. Veliki duh bo blagoslovil tvoje love.

Komanč ni ničesar več odgovoril. Zbudili so Pepeta in Gayferosa ter jima povedali, da straži reko velikanski medved, ki se nahaja sredi reke na otoku in je nemogoče priti mimo dotičnega mesta, ne da bi se spustili v boj z medvedom. Poročilo, da ovira pot po reki, je spravilo Pepeta v zelo slabo voljo.

Vrag naj zavije tej golazni vrat, — je mrmral ter se posluževal pri tem izrazov, katere uporabljajo lovci pri živalih nižjih vrst.

— Tako hitro sem spal.

Vedno previdni Kanadee si je hotel ogledati okolico, predno bi se čoln družba izkrcala in raditega je splezal po strmim bregu navzgor. Visoka trava je pokrivala breg ter ovirala vsak pogled. Vsed tega je plezal Kanadee naprej ter za nekaj trenutkov izginil iz oči ostalih.

Slednji so bili tudi pozorni, kajti jasno je bilo, da je medved čutil bližino ljudi ter vedel, da ni več sam v svojem divjem kraljestvu.

V tem trenutku se je Kanadee hitro vrnil.

— Proč, proč, — je rekel tiho, — ko je zopet dospel do čolna.

— Nekako ducat Indijancev na konjih divja po preriji.

— Volkovi prorokovanja ne varajo nikdar, — je odvrnil Indijaneec, — V kateri smeri gredo ti arapski psi po ravnini?

— Na desno in levo. Kaže pa, da prihajajo s strani, kjer smo pustili prižgane ognje. Naprej, Rayon Brulant! Sedaj se moramo poslužiti bojnih sekir in nožev. Naj se zgodi kar se hoče, a tukaj ne smemo ostati niti za trenutek več. Vsaki trenutek pride lahko jezdec na breg.

Kanoe so zopet potisnili v vodo in to kljub strašnemu mrmranju, katerega je bilo čuti.

Vspričo drugih okoliščin bi se lovci le malo bali tega srečanja s strašnim medvedom. Z izjemo Gayferosa so vsi preživeli svoje življenje v starih ter bi bili vajeni boriti se proti vsem nevarnostim step.

Poslužiti so se smeli le sekir in nožev v slučaju, da bi jih medved ne hotel pustiti mimo. Debeli kožuh medveda je delal tak boj zelo negotovim. Njegovo tulenje, če bi bil ranjen, bi lahko privlačilo plenazeljne Indijance in tudi kanoe bi se lahko razbila.

Kmalu se je pokazal otok na površini reke in na kamenitem otoku je stala velikanska, temna masa.

— Jezus Marija! — je rekel Gayferos vspricho pogleda na sovravnika, o katerem ni domneval, da je tako velikanski.

— Zanesite se bolj na svoj nož kot pa na molitev, — je rekel Pepe.

Kanoe se je počasi bližala dotičnemu mestu in ob pogledu na ljudi, ki so stali v čolnu, je pričel medved strašno renčati. S svojimi šapami je pričel grebsti tla ter spustil celo lavino peska v reko. Nato pa se je pričel postavljati na zadnje noge.

— Sedaj naprej, kajti od poštenega udarca je mogoče odvisno življenje sedmih mož, — je rekel Bois-Rose proti Komanču.

Kanoe je dospela do usodopolne ožine in oni, ki so sedeli v njej so bili pripravljeni.

Neustrašni gozdni romar je potisnil svoje veslo v vodo, da spravi čoln hitro naprej ter ga drži čim dalj mogoče od zveri, ki se je odvisno obotavljala v trenutku ko je čoln kot pišca svignil mimo otoka.

Medved se je še pomišljal če hoče planiti na čoln in Bois-Rose je že upal, da je srečno prišel mimo nevarnega mesta, ko je eden izmed Indijancev z naglo kretnjo, katere ni mogel preprečiti stari lovec, odložil svojo sekiro ter izstrelil pišco v telo medveda.

Bois-Rose ni mogel zatreti vzklrika jeze in ranjena žival je planila v vodo kot skala, ki se odtrga ter se zvali po bregu navzdol.

Kanadee pa je bil prav tako hiter kot Komanč in nadaljni udarce z veslom je poglaj čoln še hitreje naprej. Medved ni zadel čolna in obe župi sta udarili po vodi.

— Hurra, — je vzkliknil Pepe. — Le trdno, Bois-Rose in Komanč! Oba veslata kot dva junaška mornarja. Vi tam doli, naprej s svojimi sekirami, če nečete, da nam medved raztrga čoln.

Trije Indijanci so medtem že smuknili s prednjega dela na zadnji del in v trenutku, ko je bila razjarjena in sopihajoča žival ko majol pol čevlja oddaljena od kanoe, so se že nahajali na mestu in njih ostro nabrušene sekire so svetile v njih rokah.

— Udarite vendar! — je kričal Pepe.

Indijanci niso potrebovali tega bodrila, ki ga niso razumeli in trije udarci so zagrneli na glavo kolosa.

Nuga-Tone

Proizvaja bogato rdečo kri, močne stanovitne živce, življenja polne moške in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spominjate mračni in vaše telo mračni, če ste se že navešali jemati pomirjiva in narkotična sredstva, potem poskusite Nuga-Tone, in izpridite boste, kako hitro se boste čutili drugačnega človeka! Dvesto desetih človeških boleznih, kot izpušanje, anemija, revmatične bolezni, glavni, nevralgija, naprimer slabi tel, neprebrava, vetrovi in kolcanje, slabost, pomanjkanje energije, pomanjkanje živahnosti, nervoznost, nespečnost, izhaja in pomanjkanje živčne moči, redke zvođenice krvi in slabe krvne cirkulacije.

Vsak ud, vsako delovanje telesa je odvisno od živčne sile za svoje življenje in delovanje. Živčna moč je poglavitna stvar za človeka. Jetr, ledce, droč, utripanje srca in krvno cirkulacijo. Nuga-Tone je najbolj uspešno zdravilo za nerovne in fizične izčrpanosti. Zato je Ker sestoji iz osmeri važnih sestavin, ki vračajo zdravje ter jih pripeljejo nazaj na zdravje. Nuga-Tone je bogat na vse, kar je potrebno za zdravje in življenje. Nuga-Tone je bogat na vse, kar je potrebno za zdravje in življenje. Nuga-Tone je bogat na vse, kar je potrebno za zdravje in življenje.

Nuga-Tone proizvaja življenje v jetri, ter ojačuje črva, da redno delujejo. Oživlja ledce, ter iznemaže in njih strupene sestavine. Nid več vetrov in kolcanja, teške sap in pokrpitega jezika. Nid več bolečin in boleznih! Nuga-Tone daje čudoviti tek, dobro prebrava, stanovitne živce ter zdravje okrepuje spajne. Nuga-Tone obogati kri, uredi krvno cirkulacijo ter prinese črva zdravja na lice in jasnost v oči. Gradi močne in postavne moče, zdravje in krasnejše ženske. Nuga-Tone ne vsebuje osamlivih sredstev, ne zdravil, katerih se človek navadi. Zato je v pripravi svojega. Pokrit je s sladkorjem, urodozna okusa, uroden za jemanj. Poskusajte ga. Priporočil, za boste vsem svojim prijateljem.

NASA POPOLNA GARANCIJA. Če Nuga-Tone je on dokler in petindvajset centov (\$1.25) za vsako steklenico vsebujejo 100 tablet, polne močnega zdravilstva. Vi lahko imate lastni študij, raziskovanje zdravilstva za šest (\$6.00) dolarjev. Jemajte Nuga-Tone dvajset (20) dni. Če niste zadovoljni z uspehom, vrnite preostanek, znesek s kladno in mi vam bomo izplačali vrnili denar. Vidite, da ne morete izgubiti ničesar! — Mi svetujemo zdravje.

— KO NAROKATE, SE POSLUŠITE TEGA KUPONA

National Laboratory, 8, 20 — 537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gospodje! — Prosim, dobite priloženo, — za kar mi pošljite steklenice Nuga-Tone.

Ime _____

Cesta in št. ali R. F. D. _____

Mesto _____ Država _____

— Še enkrat, — je kričal Pepe. — Ta golazen ima kaj trdo življenje.

— Tiho vendar, za božjo voljo, — je rekel Bois-Rose. — Indijanci vendar niso...

Naenkrat pa je vrzel neki blisk svetlo luč na površino vode in na medveda, ki je bil vnovič ranjen. Njegovo tulenje se je pomešalo med pok, ki je zvenel v uspehih Indijancev ter obih belih lovecev kot glas pozavne angelja na sodnji dan.

— Demonio! — je vzkliknil Španec ob pogledu na neko temno telo, ki je planilo po strmim bregu navzdol v vodo. — Kaj pa je to? — To je Apač, ki se je vrzel v vodo. To je požrešen pes, ki se bo vtopil, — je odvrnil Indijaneec.

Kmalu pa je na ravnini onstran visokega brega zadonelo tulenje, na katero so Komanči odgovorili z enakim tulenjem. Srd sivega medveda je bil še povečan vsled treh udarcev s sekiro.

— Pogum, Bois-Rose, pogum! — je kričal Pepe, ki je klečal v zadnjem delu kanoe ter opazoval napredovanje živali. — Pri Bogu, srečno smo ji ušli.

(Dalje jutri.)

Novice iz Slovenije

Detomor.

Perica Neža Jordan je Gotovelj pri Celju, rojena leta 1896, ki stane 2 leti v Ljubljani, je obdolžena detomora. V soboto 3. januarja 1920 je šla žena policijskega stražnika Lovrenčiča v svojo drvarnico na Radeckec cesti št. 2. V sosednji drvarnici Jordanove je zagledala otročjo posteljo, kar je povedala svojemu možu, kateri je šel precej v nezaklenjeno drvarnico Jordanove, pobral posteljo in jo nesel na dvorišče, na katerem so se hitro zbrale žene; poslali so tudi po babico, ki je poridila, da gre za ovoj novorojenega otroka. Ženske so kmalu domale, da mora prizadeta Jordanova, ki je bila v blagoslovljenem stanu in je nekaj dni ni bilo na lan ter se je pokazala šele 2. jan., da blede in prepadena. Policija je nato šla k Jordanovi in jo vprašala, kje da ima otroka. Po polgem obotavljanju je povedala, da je desla otroka v drvarnico in ga tam djala v vrečo, kjer mora biti. V drvarnici so res našli vrečo in mrtvega zelo močnega

krvo oblitega fantka; eunja in kos železa sta tudi bila v vreči. Jordanova je nato priznala, da je res povila na Silvestrov večer dete, ki pa da je bilo mrtvo in da ga je ona sama položila v drvarnico. Jordanovo so nato aretirali ter prepeljali na policijsko ravnatelstvo, kjer jo je zaslišaval policijski adjunkt Modic. Preiskovalnemu uradniku je Jordanova izpovedala, da je oče K. J., ki pa da je odšel iz Ljubljane, nakar se je seznanila z nekim drugim gospodom, kateremu je hotela materinstvo prikriti. Nekaj časa je trdila, da je povila mrtvorjeno dete, toda ko je policijski zdravnik dr. Drž izjavil, da je Jordanova povila živega sinčka, je Jordanova izpremenila svoj zagovor in rekla, da ji je moral otrok pasti s postelje in se ubiti, ker se je ona onesvestila. Mrtvega nekrščenega fantka so prenesli v mrtvašnico k sv. Kristofu, da se sodnijsko raztelesi, Jordanovo so pa pridržali v zaporu.

Smrtna kosa.

Na Primskovem pri Kranju je

STOPITE NA STRAN VSI DRUGI FONOGRAFI!

Približ se je čas, ko ima vsak do lahko ta fonograf le za \$9.75. Samo pogledite ta krasen stroj. Ali ste že slišali, da ima kdo kaj podobnega za tako nizko ceno kot o mi nudimo. Ta fonograf je nočan in krasno izdelan, igra elike kakortudi male rekorde lva z enim navitjem. Glas je učen in razločen kot v najbolj dragem stroju. Ta fonograf je tako pripraven, ni te ak, vzame se ga lahko kamorkoli, na piknik, v gozd, k svojim prijateljem ali kam drugam. Pa tudi vsak, ki je namenjen v Evropo, aj bi imel ta stroj. Lahko ga vzamete na železnico ali na parnik o igral vam bo tam, kjer ste. V Evropi ga ne boste veselili samo vi, ač pa tudi vaša družina in vaši prijatelji, ko vam bo igral vsako vrstne pesmi raznih umetnikov. Ta fonograf je vreden najmanj \$15. ter pa hočemo ljudi seznaniti z našimi fonografi, jli bomo prodali, amo dva tisoč, pod tvorniško ceno, za \$9.75. Kdor nam bo poslal a oglas in naročilo za fonograf takoj, bo dobil v dar pet rekordov u sto igel brezplačno. Kdor bo naročil dva ali več, bo dobil z vsakim trojem osem rekordov in dvesto igel zastoj. Mi ne zahtevamo denar a naprej. Pošljite nam samo svoje ime in naslov ter \$1.00 kot de ozi, ostanek boste pa plačali, ko vam bo postavljen na dom.

Teh fonografov pa ne prodajamo samo v Chicagu, ampak jih pošiljamo so peti v vse dele Zdrženih držav, neoziraje se na to, kje se nahajate. Iz cana de, ter izven Zdrženih držav pošljite denar vnaprej. Nikdar ne boste imeli take prilike, zato se je po pošiljanju in pošiljanju naročilo takoj na:

Union Practical Co. 1066 Milwaukee Ave., Dept. 18, Chicago, Ill.

Fonograf in pet rekordov samo \$9.75

Uspehi v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar.

umri Ivan Košnik, sedmošolec SHS. gimnazije v Kranju.

V Mariboru je umrl nadučitelj v pokoju Ivan Kocuvan.

Roko si je zlomil

pri skakanju 13letni dijak Franc Prek, sin kolarkega pomočnika iz Šake. Nesreča se je zgodila v domači veži. Z rešitvijo vozom so ga prepeljali v javno bolnico.

Nogo si je zlomil

v Klemiku pri Litiji 5letni sinček odohtnega posestnika Štefan Poljanec. Dečki so se igrali ter je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo.

Če boste tako nadaljevali, boste še daleč pršli!

je rekel predsednik kazenskega senata ljubljanskega deželnega sodišča svetnik Nagode mlademu Korošcu Zmagoslavu Šivcu, znamenitu tatui, ki je stal pred senatom, ker je 14. oktobra 1919, ko je delal v "Balkanu", ukradel več blaga, ga spravil v vrečo, ki jo je dal zidarju Štruklju, da jo odnese, a so ga pri tem zasačili.

Votant nadsvetnik Vedernjak Štruklju: "Zakaj ste storili?"

"Iz revščine."

"Koliko ste zaslužili?"

"20 kron na dan."

"Toliko niti jaz ne zaslužim."

Senat je prisodil tatovoma vsakemu 6 mesecev težke čde.

Zločinci, ki so delali s opijem in kloroformom.

O velikih tatvinah pri Gričarju in Mejaču v Ljubljani, ki so oškodovala navedeno trdko za nad 100.000 K, se poroča: Tatvine je izvrševala plata šestih mladih zločincev, katere bo ljubljanska porota oprostila, ker se ji bodo smilili mladi fantje od 16 do 19 let stari, od katerih sta dva vojaka.

ostali štirje pa trgovski sodniki. Njihov voditelj je skoraj celo leto s ponarejenim ključem odpiral skladišče in tankaj kradel obleke, suknje, suknjo; vedno je zelo previdno postopal in jemal blago v manjših količinah od neizbranega blaga, da je tako prikril tatvino. Drugi iz družbe so za njega ukradeno blago razprodali zlasti v kavarni "Slon" raznim hrvaškim odjemalcem.

Pozneje pa so hoteli tovarški voditelji vzeti ključe. V ta namen so si preskrbeli opij kloroform, da ga omamijo in mu odvzamejo ključe.

Z opijem so delali poskuse na svojih tovarših, in sicer kar pod milim nebom v tivolskih šetališčih. Zadolgočili se niso več z malimi količinami, marveč so nameravali uporabi Gričarju in Mejaču celo skladišče. Tristi večer, ko so nameravali izvesti vlom in izprazniti skladišče, je za zadevo izvedel okrajni policijski nadzornik Habe.

kateremu se je potratna vest mladih fantov zdela že več časa sumljiva. Zvečer je glavnega voditelja aretirai na njegovem domu.

Fant je tajil, toda ko so mu pokazali verige, je priznal. Ostale zločince so aretirali skupno v neki ljubljanski kavarni v družbi mladih deklet. Plata je poleg napada na skladišče Gričar in Mejač nameravala vlomiti in opleniti vojaško blagajno. Izdelali so načrt, po katerem so nameravali z opijem in kloroformom omamiti vojaške straže ter se polastiti vojaških zakladov. Dognano je, da so zelo radi brali švabske kolportažne kriminalne romane.

"Za 'Kristkindl' sem dobila obleko",

je trdila Gorjančeva, ko so jo privedli na policijo v Ljubljani, ker je kradla. Lahkoživki Antonija Gorjane in Franciška Šumi sta se sešli 29. decembra 1919 pred pošto, kjer sta se dogovorili, da gresta k Mejaču: Šumijeva naj si oledava suknjo, medtem naj si pa Gorjančeva kaj izbere in odnese.

V trgovini ni nobena ničesar kupila, pač je pa Gorjančeva ukradla 1250 kron vredno svilnato obleto. Šumijeva pa krilo, vredno 470 kron. Lahkoživki sta bili aretirani v neki ljubljanski kavarni. Tajili sta prvotno tatvino. Gorjančeva je 'agala, da je dala Šumijevi obleko njena mati za "Kristkindl", ona pa jo je kupila od nje za 1000 K.

Preprečen vlom.

Pod vodstvom nadzornika Ljubljane v vojaških lokalih glavnega kolodvoru v Ljubljani aretirani neki zločinci, ki so pripravljali vlom in ki so si zvrženo pridobili vojaške papirje, so, kakor so domnevali, kradli kokiši v deželni bolnišnici in drugod. Rip

Rad bi izvedel, kje je moja žena FANNY BARBIS, ki jo je popihala od mene 27. januarja z nekim Srbom po imenu Popović. On je velike postave in črnih las. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahajata ta dva tička, da mi naznani, za kar dobi \$50 nagrade. Jaz sem dal že tožbo na sodišče in želim, da se je čimpreje rešim. Zato je tudi zanjo najbolje, da se pisмено javi in prejela bo razpoko, katera ji bo morda kdaj še prav prišla. — Mike Barbis, Draynal Box, R. F. D. 6, Canton, Ohio. (4-5-2)

NAPRODAJ FARMA

120 akrov, 60 izoranih, ostalo gozd in pašniki, 5 krav, 2 telci, 2 koja, 3 svinje in orodje ter dobro posluje. Pol milje od mesta. Cena pet tisoč dolarjev. Več poizveste pri lastniku:

John Mlakar, 864 — 74th Avenue, West Allis, Milwaukee, Wis.

ISČE SE SLUŽKINJO

za pomoč gospoj pri domačem delu. Dober dom in dobra plača. Oglasite se na upravnishvo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City. (4-6-2)

Kje je MARIJA THOMO? Do leta 1915 je bivala v Olyphantu, Lackawanna Co., Pa., Box 27. Za nje naslov bi rada izvedela nje prijateljica Marija Žagar. Cerkvena ulica 19, Ljubljana, Jugoslavia. (4-5-2)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj bratranec FRANK JERT. Doma je iz Kožlevea, pošta Višnja gora pri Polici. Ako je katerega rojaku znan njegov naslov, ga prosim, da mi ga naznani, za kar mu bom prav hvaležen. V slučaju, da on sam čita te vrstice, želim, da se mi nemudoma oglasi, kajti poročati mu imam važne novice, tikajoče se njegovega posestva v starem kraju. — Jacob Jert, Box 128, Farrell, Pa. (4-7-2)

ISČEM DOBRE DOGARJE.

Plačam visoke cene in imam najbolj šle v Texas. Napravite lahko dvakrat toliko kot pa duge v močvirjih, ker ne morate delati več dni po vsakem dežju. Moj les je na visokem in nikdar priplavljen. Max Fleischer, 233 Lewis St., Memphis, Tenn. 24x

HIŠE NAPRODAJ.

Kakor je znano rojakom, da prodajam hiše in zemljišča, tem potom se priporočam rojakom za pošteno postrežbo. Imam naprodaj tudi eno grocerijo v sredini slovenske naselbine na dobrem prostoru. To je lepa prilika, katerega veseli ta obrt. Pišite ali se osebno oglasite, vam dam drage volje natančna pojasnila. — Joseph Okorn, 961 Addison Road, Cleveland, Ohio. — Telephone: 2005 W. (3-5-2)

Parnik Belvedere

odpluje v Trst, dne 10. februarja. S tem parnikom morejo potovati samo Slovenci, ki spadajo sedaj pod Italijo.

Vožnja v tretjem razredu stane \$100.00.

Kdor želi s tem parnikom potovati, naj pride tri dni pred odhodom parnika na naš naslov, da zamoremo pravočasno preskrbeti potne liste.

Tvrška Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Pekoče grlo, bolečine v prsih

znamenja influence. Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnuto s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s sukneno oblevo. Ne izpostavljajte se potom zanamarjanju prehlada vnetjem, pljučnici, influence in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, \$5 in 65 centov steklenica. Prilni ima našo tvorniško znamko

"SIDRO"

Ne jemljite nadomestil ali posnorkov. F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway, New York

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Pekoče grlo, bolečine v prsih

znamenja influence. Dajte grlu in prsim oživljajočo vdrgnuto s

Pain-Expellerjem

ter pokrite prsa s sukneno oblevo. Ne izpostavljajte se potom zanamarjanju prehlada vnetjem, pljučnici, influence in drugim nevarnim boleznim.

Kupite Pain-Expeller danes v vaši lekarni, \$5 in 65 centov steklenica. Prilni ima našo tvorniško znamko

"SIDRO"

Ne jemljite nadomestil ali posnorkov. F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway, New York

Cosulich Line

Direktna pot na Grško in v Trst

Parnik Belvedere odpluje 10. februarja

P